

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

27.01.2023
85

КАРАР

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2023 елларга Алабуга муниципаль районнда халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау» муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 6 декабрэндәге 124 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрэндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 11 статьясы нигезендә, Алабуга муниципаль районнда наркотик чаралар һәм психотроп матдэләрнең законсыз таралуына һәм кулланылуына каршы торыу максатларында, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2023 елларга Алабуга муниципаль районнда халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау» муниципаль программасын раслау турында» 2021 елның 6 декабрэндәге 124 номерлы карарына түбэндәге үзгәрешләрне кертүгә.

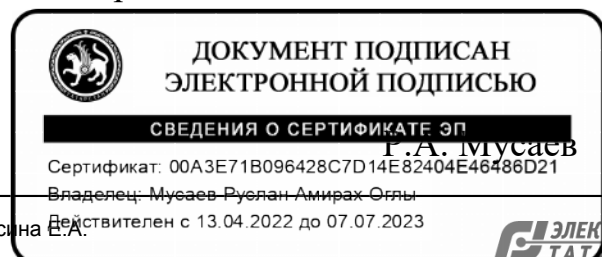
1.1. «2021-2023 елларга Алабуга муниципаль районнда халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау» муниципаль программасын яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта).

2. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.И. Садыкова) әлеге максатларга билгеләнгән тәртиптә һәм жирле бюджетта каралган ассигнованиеләр чикләрендә программаны финанслауны тәкъдим итүгә.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга тиеш.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль үсеш буенча урынбасары вазыйфаларын башкаручы Н.Д. Курамшинга йөкләргә.

Житәкче вазыйфаларын башкаручы

Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы
Башкарма комитетының
27.01.2023
85 номерлы
карарына 1 нче кушымта

**«2021-2023 елларга
Алабуга муниципаль районында
халыкны наркотиклаштыруны
профилактикалау»
муниципаль программасы**

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2021-2023 елларга Алабуга муниципаль районында халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау» муниципаль программасы
Норматив документлар	Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр Россия Федерациясенә наркотикларга каршы дәүләт сәясәт стратегиясен раслау турында» 2020 елның 23 ноябрәндәге 733 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014-2025 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм җинаятьчелеккә каршы тору» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 16 октябрәндәге 764 номерлы карары, «Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр турында» 1998 елның 8 гыйнварындагы 3-ФЗ номерлы Федераль закон, «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрәндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы.
Заказ бирүчеләр:	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Алабуга муниципаль районындагы наркотикларга каршы комиссия, АМР буенча Россия Эчке эшләр министрлыгы бүлеге (киләшү буенча), АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторы, «Татмедиа «Алпресс» ААЖ (киләшү буенча), «Социаль-икътисади тикшеренүләр институты» НП (киләшү буенча), «АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ, «АҮРХ» ДАССУ (киләшү буенча), «АМР Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ, «Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының социаль яклау идарәсе» ДКУ (киләшү буенча)
Программаның максаты:	2024 елга кадәр Алабуга муниципаль районында наркотикларны законсыз тарату һәм наркотиклар куллану масштабларын, наркотиклар кулланучы кешеләр саны киметү.
Программаның бурычлары	Хокук саклау органнарының наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш буенча көчләрен активлаштыру; наркотиклар куллануны туктаткан затларга социаль-психологик ярдәм күрсәтү системасын камилләштерү;

	<p>жирлектә наркотикларны куллануга тискәре мөнәсәбәт формалаштыру, сәламәт яшәү рәвешә күнекмәләре формалаштыру;</p> <p>балаларны һәм яшьләрне физик культура һәм спорт түгәрәкләренә жәлеп итү һәм системалы рәвештә шөгылләнү өчен шартлар тудыру;</p> <p>волонтерлык хәрәкәтен үстерү;</p> <p>наркотикларга каршы эшчәнлекне оештыру, норматив, хокукый һәм методик яктан тәмин итүне камилләштерү.</p>																									
<p>Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары</p>	<p>2021-2023 еллар</p>																									
<p>Финанслау күләмнәре һәм чыганакалары</p>	<table border="1" data-bbox="459 734 1347 1146"> <thead> <tr> <th data-bbox="459 734 684 808">Финанслау чыганакалары</th> <th data-bbox="684 734 815 808">2021</th> <th data-bbox="815 734 968 808">2022</th> <th data-bbox="968 734 1099 808">2023</th> <th data-bbox="1099 734 1347 808">БАРЫСЫ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="459 808 684 882">РТ бюджеты</td> <td data-bbox="684 808 815 882">570,554</td> <td data-bbox="815 808 968 882">129,860</td> <td data-bbox="968 808 1099 882"></td> <td data-bbox="1099 808 1347 882">700,414</td> </tr> <tr> <td data-bbox="459 882 684 994">АМР бюджеты</td> <td data-bbox="684 882 815 994">4,0</td> <td data-bbox="815 882 968 994">4,0</td> <td data-bbox="968 882 1099 994">263,58</td> <td data-bbox="1099 882 1347 994">271,58</td> </tr> <tr> <td data-bbox="459 994 684 1068">Башка чаралар</td> <td data-bbox="684 994 815 1068">32,912</td> <td data-bbox="815 994 968 1068">60,0</td> <td data-bbox="968 994 1099 1068"></td> <td data-bbox="1099 994 1347 1068">82,912</td> </tr> <tr> <td data-bbox="459 1068 684 1146">Барлығы</td> <td data-bbox="684 1068 815 1146">607,466</td> <td data-bbox="815 1068 968 1146">193,6</td> <td data-bbox="968 1068 1099 1146">263,58</td> <td data-bbox="1099 1068 1347 1146">1054,906</td> </tr> </tbody> </table> <p data-bbox="459 1146 1347 1527">Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.</p>	Финанслау чыганакалары	2021	2022	2023	БАРЫСЫ	РТ бюджеты	570,554	129,860		700,414	АМР бюджеты	4,0	4,0	263,58	271,58	Башка чаралар	32,912	60,0		82,912	Барлығы	607,466	193,6	263,58	1054,906
Финанслау чыганакалары	2021	2022	2023	БАРЫСЫ																						
РТ бюджеты	570,554	129,860		700,414																						
АМР бюджеты	4,0	4,0	263,58	271,58																						
Башка чаралар	32,912	60,0		82,912																						
Барлығы	607,466	193,6	263,58	1054,906																						
<p>Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру системасы</p>	<p>Программа чараларының үтәлешен контрольдә тотуну Алабуга муниципаль районында наркотикларга каршы комиссия гамәлгә ашыра, ул район территориясендә нарковәзгыятьне характерлаучы күрсәткечләргә квартал саен мониторинг уздыра.</p>																									
<p>Программаның көтелгән соңгы нәтижәләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2024 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p>																									

<p>Программа нәтижеләрен бәяләү индикаторлары</p>	<p>2020 ел белән чагыштырганда, жинаятьләрнең гомуми саныннан караганда авыр һәм аеруча авыр жинаятьчеләр буенча эш нәтижелелеген 100 процентка кадәр арттыу;</p> <p>ачыкланган һәм теркәлгән наркотик кулланучылар санын 119 процентка кадәр житкерү;</p> <p>наркотикларга каршы юнәлтелгән комплекслы программа буенча эшләүгә жәлеп ителгән ата-аналар санын 107 процентка кадәр үстерү;</p> <p>физик культура һәм спорт түгәрәкләрендә, волонтерлык эшчәнлеге белән шөгыйльләнүче балалар һәм яшьләрнең гомуми саныннан чагыштырмача системалы рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүчеләрнең санын 103 процентка кадәр арттыру;</p> <p>наркотикларга каршы юнәлтелгән квалификация (белем) дәрәжәсен күтәрү буенча семинарларда һәм курсларда белем алучы белгечләрнең өлешен 118 процентка кадәр үстерү.</p>
---	--

1. Гомуми нигезләмә

«2021-2023 елларга Алабуга муниципаль районы территориясендә халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау» муниципаль программасы түбәндәге норматив документлар:

Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр Россия Федерациясенә наркотикларга каршы дәүләт сәясәте стратегиясен раслау турында» 2020 елның 23 ноябрәндәге 733 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014-2025 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы тору» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 16 октябрәндәге 764 номерлы карары, «Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр турында» 1998 елның 8 гыйнварындагы 3-ФЗ номерлы Федераль закон, «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрәндәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, «2014-2020 елларга Татарстан Республикасы халкы арасында наркоманияне профилактикалау» ярдәмче программасы нигезендә эшләнә.

Программа наркомания белән авыручылар санын киметүгә, наркотикларга бәйлә кешеләрнең гомуми саны арту темпларын тотрыклыландыруга, наркотик чараларны куллану нәтижәсендә үлемгә китерүчеләр санын тотрыклыландыруга, криминоген хәлне савыктыруга юнәлдерелгән.

Хисап чорында Алабуга муниципаль районы территориясендә төрле наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр куллану күзәтелә. Аның катлаулылыгы берничә факторга бәйлә, аерым алганда, Алабуга муниципаль районы территориясә аша уза торган «Уфа-Мәскәү» автотрассасы булу, Яр Чаллы һәм Түбән Кама шәһәрләренә якин булу, наркотик матдәләренә наркотик кулланучылар арасында тарату, диагностика өчен кыенлыклар тудыра.

Россия Эчке эшләр министрлыгының АМР буенча тәкъдим ителгән бүлгә мөгълүматларына караганда, Алабуга муниципаль районы территориясендә РФ Жинаять кодексының 228.1 статьясына кагылышлы (наркотик чаралар сату) 17 жинаять (2020 елда -64, 2021 ел -29) теркәлгән. РФ Жинаять Кодексының 228 статьясына кагылышлы (наркотик чараларны саклау, эзерләү) - 14 жинаять теркәлгән (2020 елда – 28, 2021 елда - 24). РФ Жинаять кодексының 232 статьясына кагылышлы жинаять - 2022 елда наркопритон тоту 1 очрак (2021-1, 2020-1) теркәлгән. РФ Жинаять кодексының 231 статьясы (наркотиклы үсемлекләренә законсыз үстерү) буенча 2021-2022 елларда жинаятьләр теркәлмәгән, 2020 елда-2 жинаять. РФ Жинаять кодексының 219 статьясына караган (контрабанда) жинаятьләр теркәлмәгән. Наркожинаятьләрнең гомуми саны - тикшерелгән авыр һәм аеруча авыр жинаятьләр өлеше 2020 елда - 49дан 19 (38,7%), 2021 елда-31дән 10сы (32,3%), 2022 елда-20 дән 4се (20%).

Наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйлә хокук бозуларны ачыклау һәм булдырмау эше эшчәнлекнең өстенлекле юнәлешләренә берсе

булып тора, ә соңыннан административ беркетмәләр судлары тарафыннан каралды: наркотикларның законсыз әйләнеше - 2020 елда-125, 2021 елда - 109, 2022 елда-102. 2020 елда -114, 2021 елда-148, 2022 елда -106 зат, шул исәптән наркотиклы үсемлекләр культурасы РФ КоАП 10.5.1 статьясы буенча – 3 зат административ жаваплылыкка тартылган (алдагы елларда әлеге статья буенча беркетмәләр төзелмәгән). Наркотикларның законсыз әйләнеше: 2022 елда – 1 462,54 гр, 2021 елда -4 58,90 гр, 2020 елда - 28158,05 гр.

Соңгы 3 елда наркомания авыруы белән авыручылар саны кимү тенденциясе күзәтелә (2020 елда - 100 мең кешегә 95,8 (ТР 90,8), 2021 елда - 100 мең кешегә 123,95 (ТР-98,41), 2022 елда - 100 мең кешегә 85,27.

“Наркомания” дигән психик авыру белән авыручы контингентлар уртача республика күрсәткечләреннән артып китә һәм 2020 елда 100 мең кешегә – 1 443,8 (ТР 1 409,9), 2021 елда - 100 мең кешегә 1 316,74 (ТР – 1 335,78), 2022 елда – 100 мең кешегә 1 312,97. 2020-2022 еллар эчендә АМР территориясендә наркоген патологиясе (контингентлары) булган затлар теркәлгән 2020 елда – 1 236, 2021 елда – 1 126, 2022 елда – 1 124 исәптә торучы, шул ук вакытта беренчел авырулар саны – 2020 елда – 82, 2021 елда – 106, 2022 елда - 73 эш ачыкланган. Хисап чорына балигъ булмаганнар саны: 2020 елда - 10, 2021 елда - 9, 2022 елда 7 пациент тәшкил иткән.

Диспансерлык исәбендә торучы наркомания белән авыручылар саны Алабуга муниципаль районы территориясендә аз гына үсеш тенденциясе күзәтелә (2020 елда-105, 2021 елда-120, 2022 елда-123 кеше), наркотик матдәләрне куллану белән харап булган затлар контингентларына карата да шундый ук хәл (2020 елда -172, 2021 елда -195, 2022 елда -205). 2020- 2021 еллар чорында наркомания белән авыручылар саны – 2, 2021 елда -14 (7) кешегә кадәр арткан, 2022 елда - 4 кешегә кимегән.

2021-2022 елларда наркотикларны куллану белән авыручылар саны кимү тенденциясе күзәтелә: 2020 елда -35, 2021 елда -46, 2022 елда -35.

Наркотик кулланучылар арасында төп өлеш 30-49 яшьләргә туры килә (наркотик чараларны зарарлы куллану-69,84%, наркотикларга бәйлә синдром-87,72%). Наркотиклар куллану буенча диспансер исәбендә торучыларның социаль составы үзгәрмәгән диярлек, төп өлеше – зарарлы кулланучылар (60,81%), шулай ук бәйләлек синдромы белән (68,3%) бәйлә кешеләр. Эшсез контингентның өлеше тотрыклы. Ул ике төркемдә 30% тан артмый. "Наркомания" диагнозы куелган затлар арасында берничә төр психоактив кулланучылар өстенлек итә, алар арасында каннабиноидлар кулланучылары наркотик чаралар куллануны таләп иткән затлар (46,82%). Психостимуляторларга (24,49%) билгеләнгән бәйләлек белән наркотик кулланучыларның чагыштырмача саны артты.

Хәлләре яхшыру нәтижәсендә, наркотик кулланучылар учетыннан төшүчеләр саны: 2020 елда - 23 (наркомания - 3, зарарлы куллану - 20), 2021 елда - 27 (6 наркомания, 24 һәлакәтле куллану), 2022 елда - 24 (5-наркомания, 19 зарарлы куллану). Наркотиклар кулланудан вафат булган

кешеләр саны: 2020 елда - 6, 2021 елда - 5, 2022 елда - 8. Наркотик матдэләр белән агулану очраклары: 2020 елда -1 очрак теркәлгән, 2021 елда - 1 үлем, 2022 елда- 2 очрак, үлем белән тәмамланган. Ике очракта да 2022 елда наркотик чаралар белән агулану күзәтелә.

Алабуга муниципаль районы территориясендә диспансер исәбендә торучы алкогольгә бәйлелек синдромы белән авыручылар саны: (2020 елда - 640 пациент, 2021 елда- 602, 2022 елда - 587.

Алкогольне артык кулланучы контингентларның кимүе күзәтелә (2020 елда - 181 кеше, 2021 елда-173, 2022 елда - 170). Алкоголь куллануга бәйле синдромның беренчел очраклары - 2020 елда - 14 кеше, 2021 елда - 20, 2022 елда - 15. 2020-2022 елларда алкогольне зарарлы кулланучы авыручылар арасында беренчел авыруларның кимүе күзәтелә һәм 2020 елда -20, 2021 елда – 11, 2022 елда-7 пациент тәшкил итә.

Алкоголь психозы булган затлар контингентлары 2020 елда - 17 пациент, 2021 елда - 24, 2022 елда – 29 пациент булган. Шул ук вакытта авырулар тотрыксыз эчүчеләр: 2020 елда - 6, 2021 елда- 12, 2022 елда – 9 пациент тәшкил иткән. Алкоголь кулланучыларның хәле яхшыга үзгөрү сәбәпле, 2020 елда -37 (20 бәйлелек синдромы, 17 зарарлы куллану), 2021 елда - 21 (11 - бәйлелек синдромы, 10 - алкогольне зарарлы куллану), 2022 елда – 17 (11 - зарарлы куллану, 6 - алкоголизм) кеше учеттан төшерелгән. Алкоголь куллану нәтижәсендә: 2020 елда - 42, 2021 елда - 35, 2022 елда -47 кеше үлгән. Зарарлы кулланучылар исәбендә торучы балигь булмаганнар саны кимүе күзәтелә (2020 елда – 4 пациент, 2021 елда – 2, 2022 елда – 2).

Алкоголь һәм аның суррогатлары белән агуланулар саны: 2020 елда- 1, 2021 елда-6, 2022 елда - 3 кешенең гомере үлем белән тәмамланган һәм 1 балигь булмаган бала.

Социаль, мәдәни, медицина һәм башка характердагы факторлар комплексы халыкның наркотиклаштыру темпларына һәм масштабларына йогынты ясый. Тоткарлаучы гамәл факторлары исәбенә түбәндәгеләрне кертергә мөмкин.

Татарстан Республикасы илнең иң алга киткән төбәкләренең берсе, анда социаль тотрыклылык республика житәкчелегенең социаль юнәлешле сәясәте нәтижәсендә саклана.

Татарстан Республикасында эшсезлекнең түбән булуы һәм халыкның керемнәре чагыштырмача югары булуы нәтижәсендә, уңай демографик вазгыять күзәтелә.

Хокук саклау органнары наркотиклар кулланучы кешеләрне ачу һәм чикләү, наркотик притоннарны бетерү буенча житди тәҗрибәгә ия. Хокук саклау органнарының эш нәтижәләре аша гади сатучыларның һәм наркотик кулланучыларның саны кимүгә китергән.

Шул ук вакытта районда кайбер артка сүрәүче наркотиклар әйләнешенә йогынты ясаучы факторлар барлыгы күзәтелә.

Татарстан Республикасы, шул исәптән Алабуга муниципаль районы төп транспорт магистральләре киселешендә тора, икътисадның югары үсеш темплары һәм урбанизациянең югары дәрәжәсе бар һәм бу наркотиклар

килеп керүенә ярдәм итә. Моннан тыш, республика Үзбәкстан, Тажикстан, Кыргызстан, Өзәрбәйжан һәм наркотиклар куллану культурасы булган башка мөселман дәүләтләренәң игътибарын жәлеп итә.

2009 ел ахырыннан башлап базар актив рәвештә наркотикларның яна төрләре (тавык катнашмалары, дизайнер наркотиклары) белән тула, аларны гамәлгә ашыру үсемлекләр өчен өстәмә тукландыру, ванна өчен тоз, дератизация һәм дезинсекция өчен чаралар яки препаратлар, балыклар өчен азык һ.б. рәвешендә зур булмаган сәүдә нокталары чөлтәре аша гамәлгә ашырыла. Героин һәм дезоморфин сегментының кыскаруы нәшәнен популярлыгы арту, шулай ук берничә психостимуляторның наркотик чаралары белән компенсацияләнде.

Тагы бер башка фактор булып- "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә наркотик чаралар таралуны контрольдә тотуның эшләнмәгән механизмнары, ул психоактив матдәләренә пропагандалау һәм тарату өчен актив кулланыла (интернет-реклама, житештерү һәм куллану ысуллары турында мәгълүмат, шулай ук әлегә продукцияне тәкъдим итүче сайтлар). Интернет-кибетләр аша психоактив матдәләренәң яна төрләрен ачык сату бара, социаль чөлтәкләр ярдәмендә наркотиклар тарату базарлары барлыкка килә һәм ярдәм итә.

Алга таба наркотиклаштыруны тотрыклыландыру максатларында, наркотикларга каршы эшнә дөвам итү, үстерү һәм нәтижәлеләген арттыру тора:

- наркомания таралуга каршы тору өлкәсендә норматив хокукый база камилләштерү;

- наркотиклар бизнесының икътисадый нигезләрен өзү, Алабуга муниципаль районы территориясенә наркотиклар кертүненә контрабанда каналларын ябу буенча жинаятьчел бергәлекләр һәм оешкан наркотөркемнәр эшчәнлеген булдырмау буенча оператив-эзләнү чаралары үткәрү;

- яшьләренәң массакүләм ялы урыннарында һәм наркопритоннарыны бетерү буенча оператив-профилактик чаралар үткәрү;

- яна төр наркотик чаралар мониторингын алып бару һәм аларны таратуга каршы үз вакытында һәм адекват карарлар чыгару;

- наркотикларга каршы чаралар оештыруны һәм уздыруны гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органнары һәм учреждениеләр белгечләрен әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү;

- наркотикларга каршы тематика һәм ВИЧ-инфекцияне профилактикалау буенча методик, мәгълүмати, агарту материаллары эшләү;

- укучыларга, студентларга, чакырылыш яшендәге затларга профилактик медицина тикшерүе үткәрү;

- наркомания белән авыручыларга карата чикләү билгеләнгән эшчәнлекненә аерым төрләренәң гамәлгә ашыручы хезмәткәрләргә алдан һәм даими медицина тикшерүләре уздыру;

- наркотик матдәләренәң яна төрләрен кулланучыларны ачыклауга юнәлдерелгән заманча диагностик методикаларны кертү; -

наркомания белән авыручыларны, шул исәптән иректән мәхрүм ителү урыннарыннан азат ителүче затларны дөвалауның һәм медик-социаль реабилитацияләүнең этаплап системасын үстерү;

-наркотик кулланучыларны ачыклау эшен камилләштерү, аларның медицина-социаль хезмәт күрсәтүләрдән файдалануын киңәйтү;

-волонтерлык наркотикларга каршы хәрәкәтен үстерүгә, яшүсмерләрне һәм яшьләрне физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итүгә юнәлдерелгән яшьләр проектларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, аларда сәламәт яшәү рәвеше алып баруға мотивация формалаштыру;

- яшүсмерләр һәм яшьләр өчен өстәмә белем бирү учреждениеләренең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең матди-техник базасын һәм челтәрен үстерү;

- заманча алымнар һәм технологияләр кулланып, наркотиклар куллануның тискәре нәтижеләре турында халыкның төрле категорияләре арасында мәгълүмати-аңлату эшләре алып бару;

наркотикларга каршы эшне гамәлгә ашыручы социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга мәгълүмати, финанс һәм мөлкәти ярдәм күрсәтү;

- наркотикларга каршы эшне оештыруда һәм уздыруда жирле үзидарә органнарына консультация һәм методик ярдәм күрсәтү.

«Алабуга муниципаль районы территориясендә наркотиклаштыруны профилактикалау» программасын кабул итү кисәтү-профилактика чараларының формаларын һәм ысулларын камилләштерергә, Алабуга муниципаль районының башкарма хакимият органнары һәм профилактика системасы субъектларының тырышлыгын координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

2. Программаның төп максатлары, бурычлары.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары.

Программаның максаты - Алабуга муниципаль районында наркотикларны законсыз тарату һәм наркотиклар куллануның масштабларын киметү. Программаның максатына ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү таләп ителә:

- наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш буенча хокук саклау органнарының көчләрен арттыру;
- наркотикларга бәйлә кешеләргә дөвалау һәм реабилитацион ярдәм күрсәтү, туганнары белән психотерапевтик эш системасын камилләштерү;
- халыкта сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар куллануға тискәре караш булдыру;
- балаларны һәм яшьләрне спорт, физик культура һәм спорт түгәрәкләренә системалы рәвештә жәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү;

- наркотикларга каршы эшчәнлекне оештыру, норматив-хокукый һәм методик тәэмин итүне камилләштерү;
- балаларны һәм яшьләрне физик культура һәм спорт түгәрәкләренә жәлеп итү һәм системалы рәвештә шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү.

Программа бурычларын хәл итү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру каралган:

- хокук саклау органнарының наркотикларның законсыз әйләнешен кисәтү буенча эш нәтижәлеләген арттыруга юнәлдерү;
- психоактив матдәләрне медицина куллануына юл куйган затларны дэвалау һәм реабилитацияләү системасын үстерү һәм камилләштерү;
- халык, шул исәптән балалар һәм яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру;
- наркотикларга каршы эшчәнлекне оештыру, норматив-хокукый һәм методик тәэмин итүне камилләштерү.

Программа чараларының нәтижәлеләген бәяләү өчен түбәндәге күрсәткечләрне кулланырга тәкъдим ителә:

- наркожинаятъләрне тикшерүнең гомуми саныннан, авыр һәм аеруча авыр жинаятъләр өлеше;
- наркомания белән авырчыларны ачыклау һәм теркәлүе;
- наркотикларга каршы юнәлешле ата-аналар саныннан, гомуми укуыту программалары белән жәлеп ителгән ата-аналар өлеше;
- физик культура һәм спорт түгәрәкләрендә, волонтерлык эшчәнлеге, балалар һәм яшьләрнең гомуми саныннан, даими рәвештә шөгыйльләнә торган балалар һәм яшьләр өлеше;
- наркотикларга каршы юнәлештәге семинарларда һәм курсларда белем алган белгечләр өлеше.

3. Программаны гамәлгә ашыру срогы

Программаны гамәлгә ашыру срогы 2017-2021 елларга исәпләнгән.

Төп максат, бурычлар, нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, шулай ук программада каралган чараларны финанслау күләмнәре Программаның кушымтасында бирелә.

4. Программаны ресурс белән тәэмин итүне нигезләү.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыруга чараларны башкаручыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлеп бирелгән акчаларны файдалану күздә тотыла. Профилактика субъектлары дигәндә «Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр турында» 1998 елның 8 гыйнварындагы 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, программада наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр законсыз куллануны, наркоманияне

профилактикалауны гамәлгә ашыручы оешмалар, предприятиеләр, учреждениеләр күздә тотыла.

Финанслау чыганаclarы	2021	2022	2023	БАРЫСЫ
РТ бюджеты	570,554	129,860		700,414
АМР бюджеты	4,0	4,0	263,58	271,58
Башка чаралар	32,912	60,0		82,912
Барлыгы	607,466	193,6	263,58	1054,906

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы бюджетын формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә (төгәлләштерелергә) тиеш.

Программаның чаралар өлешен финанслау чыганагы булып төп эшчәнлеккә хокук бозуларны профилактикалау системасы субъектларына бүлеп бирелә торган акчалар тора.

Юридик һәм физик затлардан иганәчелек яки хәйрия ярдәме рәвешендә финанс ярдәме кәргән очракта акчалар "Грантлар, премияләр, ирекле иганәләр" счетында исәпкә алына һәм 0503155 формасы хисапларында чагылдырыла.

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы.

Программаның үтәлешен планлаштыруны, үзара хезмәттәшлекне, координацияне һәм гомуми контрольне заказчы (заказ бирүчесе) - программаның координаторы гамәлгә ашыра, ул ел саен программа чараларының максатчан күрсәткечләрен һәм чыгымнарын аныклай, аны гамәлгә ашыру механизмы һәм башкаручылар составы, чараларны үтәү өчен җаваплы башкаручылардан программаны үтәүнең барышы турында белешмәләр соратып ала.

Программаны гамәлгә ашыру, аларны үтәү срокларын, бюджет ассигнованиеләрен күрсәтеп, чаралар исемлеген үз эченә алган еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла.

Чараларны финанслау жирле үзидарә органнары, аларны гамәлгә ашыру өчен җаваплы оешмалар һәм учреждениеләр аша гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру өчен җаваплы һәм башкаручылар Алабуга муниципаль районындагы антинаркотик комиссиягә квартал саен, хисап чорыннан соң килә торган айның 5 числосына кадәр, чараларны башкару һәм чараларны үтәүчеләргә арта баручы һәм тулаем хисап елында

бүленеп бирелә торган акчаларны үзләштерү турында мәгълүмат тапшыралар.

Программаны гамәлгә ашыру һәм аның нәтижәлелеген бәяләү турында еллык отчетны (алга таба - еллык хисап) Алабуга муниципаль районында антинаркотик комиссия хисап елыннан соң килүче елның 20 гыйнварына кадәр Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетына, программа буенча йомгаклау мәгълүмат формалаштыру һәм Татарстан Республикасының антинаркотик комиссиясенә жиберү өчен Россия Эчке эшләр министрлыгының Алабуга районы буенча бүлегенә тапшыра.

Еллык хисап үз эченә түбәндәгеләрне ала:

хисап чорында ирешелгән конкрет нәтижәләр;

билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәлмәгән (сәбәпләрне күрсәтеп) чаралар исемлеге;

программаны гамәлгә ашыру барышына йогынты ясаган факторлар анализы; бюджет ассигнованиеләрен һәм чараларны үтәүгә башка чараларны куллану турындагы күрсәткечләр;

программага кертелгән җаваплы башкаручы тарафыннан кертелгән үзгәрешләр турындагы мәгълүмат;

башка мәгълүматләр.

Программага үзгәрешләр кертү кирәклегенә турындагы мәсьәләләрне хәл итү Алабуга муниципаль районында наркотикларга каршы комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла (АМР НКК). Программага үзгәрешләр кертү турында карар кабул итү Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программа чараларын үтәүне һәм финанс чараларыннан файдалануның нәтижәлелеген Алабуга муниципаль районында наркотикларга каршы комиссия утырышларында карау планлаштырыла.

6. Программаның икътисади, социаль нәтижәлелеген бәяләү.

Программа чараларын үтәү түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- Татарстан Республикасы эчендә законсыз житештерү, наркотикларны транспортировкау һәм тарату инфраструктурасын юкка чыгару юлы белән наркотиклар тәкъдимнәрен кыскартуга;
- наркотик чаралар, психотроп матдәләр һәм аларның прекурсорлары, шулай ук законсыз әйләнешкә легаль матдәләрдән көчле тәэсир итүче матдәләр керүгә юл куймауга;
- наркотикларның яңа төрләре, шулай ук контрольсез психоактив чаралар һәм матдәләр әйләнешен булдырмауга;
- профилактик, дөвалау һәм реабилитация эше системасын камилләштерүгә, жәмгыятьтә наркотикларны медицина булмаган куллануға карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру юлы белән наркотикларга ихтыяжны киметүгә ярдәм итәчәк.

ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Төп чараларның атамасы	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторлар күрсәткечләре			Финанслау район бюджеты хисабына башкарыла.		
				2021 ел	2022 ел	2023 ел	2021 ел	2022 ел	2023 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Максаты: Алабуга муниципаль районьнданаркотикларны законсыз тарату һәм наркотиклар куллануның масштабларын киметү							0,0	0,0	0,0
1 нче бурыч: Хокук саклау органнарының наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш буенча көчләрен активлаштыру;									
1.1. Наркотик матдәләренң һәм психотроп матдәләренң	РФ ЭЭМ АМР буенча бүлеге (киләшү буенча), ТР	2021-2023 еллар	наркожинаятъләрнең гомуми саныннан тикшерелгән	100,2	100,4	100,6			

законсыз эйләнеше белән бәйлә жинаятъләрне ачыклау, чикләү һәм ачуга юнәлдерелгән оператив-эзләү чаралары үткәрү	буенча РПФ ЖҮФХИ (киләшү буенча), Таттаможня (киләшү буенча)		авыр һәм аеруча авыр жинаятъләр өлеше, процентларда	87.2	64.6	100			
1.2. Наркотикларны н яна төрләрен, шулай ук телсез куллану өчен кулланыла торган контрольсез психоактив чаралар һәм матдәләр эйләнешен чикләү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; "Интернет" челтәрәндә наркотиклар турында мәгълүмат тарату һәм наркотикларны пропагандалау буенча жәмәгать контролен оештыру	РФ ЭЭМ АМР буенча бүлгә (киләшү буенча), РФ ФИХнең ТР буенча идарәсе (киләшү буенча), Роспотребнадз ор (киләшү буенча),	2021- 2023 еллар							

<p>1.3. Наркотикларны н законсыз эйләнеше өлкәсендә оешкан жинаятьчел төркемнәрне (бергәлекләрне) юкка чыгаруга юнәлтелгән оператив-эзләү чараларын үткәрү; наркотиклар керемнәрен легальләштерү буенча комплекслы чараларны гамәлгә ашыру</p>	<p>РФ ЭЭМ АМР буенча бүлгә (киләшү буенча), ТР буенча РФ ФИХИ (киләшү буенча)</p>	<p>2021- 2023 еллар</p>							
<p>1.4 Наркотикларны н законсыз эйләнешенә һәм законсыз миграциягә каршы көрәшкә юнәлтелгән ведомствоара оператив- профилактик чаралар үткәрү. Мигрант операциясе</p>	<p>Россия ЭЭМ АМР буенча бүлгә (киләшү буенча), ТР буенча РФ ФИХИ (киләшү буенча)</p>	<p>2021- 2023 еллар</p>							

1.5. Наркотик чаралар, психотроп матдэлэр, аларнын прекурсорлары, шулай ук законсыз әйләнешкә легаль матдэләрдән көчле тәэсир итүче матдэләр керүне булдырмау эшләрен оештыру	Россия ЭЭМ АМР буенча бүлеге (килештерү буенча), «АРҮХ " ДАССУ (килешү буенча)	2021-2023 еллар							
1.6. Кыргыз үсә торган һәм культивациялән ә торган наркотик үсемлекләрнең үсү урыннарын ачыклау һәм бетерү буенча оператив-профилактик чаралар комплексын гамәлгә ашыру	Россия ЭЭМ АМР буенча бүлеге (килешү буенча), АМР Башкарма комитеты, авыл жирлекләре башлыклары (килешү буенча)	2021-2023 еллар							
1.7. Законсыз чөчүлекләрне һәм кыргыз наркотиклы үсемлекләр үсү урыннарын юк	АМР Башкарма комитеты	2021-2023 еллар							

итүнең заманча технологияләре н гамәлгә кертү									
1.8 Коррупциягә каршы көрәшнәң нәтижәләлеген арттыру максатында наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәшнә гамәлгә ашыручы хокук саклау органнарына ышаныч дәрәжәсен арттыру чараларын гамәлгә ашыру	Россия ЭЭМ Алабуга районы буенча бүлеге (киләшү буенча)	2021-2023 еллар							
1.10. "Интернет" челтәре мөмкинлекләрен киңрәк кулланып гражданнар мөрәжәгатәләре белән эшләү буенча кабул ителгән ышаныч телефоннары, ышаныч телефоннары эшенәң нәтижәләлеген	Россия ЭЭМ АМР буенча бүлеге (киләшү буенча), АМР Башкарма комитеты, АМР Советы (киләшү буенча)	2021-2023 еллар							

күтәрү									
2 нче бурыч: Наркотикларга бәйле кешеләргә дөвәләү һәм реабилитацион ярдәм күрсәтү, туганнары белән психотерапевтик эш системасын камилләштерү							603.5	189,9	45.0
2.1. Наркологик ярдәм күрсәтүче Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау учреждениеләре нең матди-техник базасын ныгыту	"АРҮХ" ДАССУ (киләшү буенча)	2021-2023 еллар	ачыкланган һәм теркәлгән наркотик кулланучылар санын арттыру, кеше санын	101	102	103	0,0	0,0	0,0
2.1.1. Наркологик бозуларны профилактикалау кабинеты өчен оргтехника сатып алу (медицина тикшерүе өлешендә: компьютер, принтер)				114,2	117,1	119			
2.2. Наркомания белән авырчыларны диагностикалау, тикшерү, дөвәләү	«АМР социаль яклау идарәсе» ДҖУ, «АРҮХ " ДАССУ, АМР Башкарма	2021-2023 еллар							

	комитеты (килешү буенча)								
2.3. Медик-социаль тернәкләндерү методларын камилләштерү	«АМР социаль яклау идарәсе» ДКУ, «АРҮХ " ДАССУ, АМР Башкарма комитеты (килешү буенча)	2021-2023 еллар							
2.4. Наркомания белән авырчыларны укыту һәм эшкә урнаштыру системасын оештыру; Наркотиклар куллануны туктаткан затларны хезмәт социальләштерүенә юнәлдерелгән проектларны гамәлгә ашыручы жәмәгать оешмаларына субсидияләр бирү;	"АМР социаль яклау идарәсе" (килешү буенча), АМР АНК, Россия ЭЭМ АМР буенча бүлеге (килешү буенча) , НКО (килешү буенча)	2021-2023 еллар							

2.5. Шартлыча хөкем ителгэн һәм иректән мэхрүм итү урыннарыннан чыккан затларга наркотик ярдәм күрсәтү һәм медик-социаль реабилитация буенча хезмәт күрсәтүләр	ТР буенча ЖҮФХИ (киләшү буенча), «АРҮХ» ДАССУ (киләштерү буенча), НКО (киләшү буенча)	2021-2023 еллар							
2.6. Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр куллану предметына укучыларның, студентларның һәм чакырылу яшендәге затларның профилактик медицина тикшерүен үткәрү өчен диагностик тестлар сатып алу	"АРҮХ" ДАССУ (киләшү буенча)	2021-2023 еллар					603,5	189,9	45,0
2.6.1. Балигъ булмаганнар эшләре бүлегендә исәптә торучы хәвеф-хәтәр төркеменә	"АРҮХ" ДАССУ (киләшү буенча)	2021-2023 еллар					603,5	189,9	45,0

балигъ булмаганнарны тикшерү (АМ- 700 анализаторына 7 төргә 150 комплект)									
2.7. Тернәкләндерү программалары нда катнашучы затларның туганнары белән эшләр башкару	«АРҮХ» ДАССУ (киләшү буенча), НКО (киләшү буенча)	2021- 2023 еллар							
2.8. Татарстан Республикасы халкына социаль хезмәт күрсәтү үзәкләре базасында наркотикларга бәйлә һәм аңа бәйлә булган социаль- психологик хезмәт күрсәтү (участок социаль ярдәме)	Халыкны социаль яклау учреждениеләр е (киләшү буенча)	2021- 2023 еллар							

2.9. Медик-социаль тернәкләндерү өлкәсендә уңышлы эшләүче социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга медицина булмаган максатларда наркотиклар кулланучы затларга ярдәм күрсәтү	АМР АНК, АМР Башкарма комитеты, "АРҮХ " ДАССУ (киләшү буенча), АМР БК Спортны үстерү секторы, Россия ЭЭМ бүлеге (киләшү буенча)	2021-2023 еллар							
3 нче бурыч: Халыкта сәламәт яшәү рәвешен алып бару һәм наркотиклар куллануга тискәре караш булдыру									
3.1. Мәгариф учреждениеләрендә профилактик эшнә оештыру, шул исәптән түбәндәгеләрне башкару:		2021-2023 еллар	агымдагы елда антинаркотик бөтенроссия программалары белән колачланган ата-аналар өлеше 2012 елда антинаркотик программаларда катнашучы ата-аналарның гомуми санына, процентларда	101,0	102,0	103,0	3,0	3,0	3,0
				103,5	106,1	107,0			

3.1.1. "Мәктәп - наркотикларсыз территория" гомуми белем бирү йортлары арасында конкурс	"АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ, Россия ЭЭМ АМР буенча бүлеге (килешү буенча)	2021-2023 еллар							
3.1.2. югары һөнәри белем учреждениеләре нең психологик хезмәтләре арасында наркотикларга каршы проектлар конкурсы	Спортны үстерү секторы, АМР Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, югары уку йортлары һәм шәһәрнең урта белем бирү оешмалары (килешү буенча)	2021-2023 еллар					3,0	3,0	3,0
3.1.3. "Наркомания һәм наркожинаятьче лекне профилактикалау" укучылары һәм студентларның фәнни-тикшеренү	Россия ЭЭМ АМР буенча бүлеге (килешү буенча), "АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ, районның югары уку	2021-2023 еллар							

эшләре олимпиадасы	йортлары һәм урта белем бирү оешмалары(киләшү буенча)								
3.1.4. "Белергә хокукым бар!" интернет-дәрес	Россия ЭЭМ АМР буенча бүлеге (киләшү буенча), "АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ, районның югары уку йортлары һәм урта белем бирү оешмалары(киләшү буенча)	2021-2023 еллар							
3.2. Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау буенча муниципаль комиссия белән үзара хезмәттәшлекне гәмәлгә ашыру	АМР АНК	2021-2023 еллар							
3.3. Авыр тормыш хәлендә калган балалар һәм яшүсмерләр белән эшләр	Профилактика субъектлары	2021-2023 еллар					0,0	0,0	67,6

башкару, шул исәптән түбәндәге профилактик проектларны гамәлгә ашыру аша:									
3.3.1. Психологик-педагогик һәм медик-социаль ярдәм күрсәтүгә мохтаж балалар өчен үзәкләрне үстерү (грант нигезендә)	"АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ, «Шанс" психологик ярдәм үзәге	2021-2023 еллар					0,0	0,0	67,6
3.3.1.1. Укучылар белән комплекслы профилактик һәм коррекцияле-үсүче эш башкару өчен заманча психокоррекцион жиһазлар сатып алу	"АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ, «Шанс" психологик ярдәм үзәге	2021-2023 еллар							
3.4. Мәгариф учреждениеләрендә укучыларның ата-аналары белән наркотикларга каршы профилактик эш	«АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ	2021-2023 еллар							

алып бару ("Уңышка юл" проекты)									
3.5. Наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр кулланучыларн ы иртә ачыклау системасын үстерү, шул исәптән:									
3.5.1. наркомания белән авырчылар өчен чикләү урнаштырылган һөнәри эшчәнлекнең һәм эшчәнлекнең аерым төрләрен гамәлгә ашыручы затларның наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр куллану предметына башлангыч	АМР АНК, Россия ЭЭМ АМР буенча бүлгә (киләшү буенча), «АРҮХ» ДАССУ, ММИ (киләшү буенча), предприятие, учреждение һәм оешма житәкчеләре	2021- 2023 еллар					ММИ чаралары, предприятиеләр чаралары, гражданнарның шәхси акчалары	ММИ чаралары, предприятиеләр акчасы, гражданнарның шәхси акчалары	ММИ чаралары, предприятиеләр чаралары, гражданнарның шәхси акчалары

(эшкә кергәндә) һәм вакытлы медицина тикшерүләре									
3.5.2.наркотик матдәләр һәм психотроп матдәләр куллану предметына укучыларны, студентларны һәм чакырылу яшендәге затларны профилактик медицина тикшерүләре	"" АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ, «АРҮХ " ДАССУ (киләшү буенча), вузлар һәм ссузлар (киләшү буенча), Алабуга шәһәре һәм АМР буенча хәрби комиссариат бүлеге (киләшү буенча)	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
3.6. Наркотикларга каршы профилактик спектакльләр күрсәтүне оештыру	«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ,	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
3.7. Муниципаль районда наркотикларга каршы киномарафоннар үткәрү	«АМР мәгариф идарәсе» МКУ, вузлар һәм ссузлар (киләшү буенча),	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары

	«АРҮХ» ДАССУ (килешү буенча), ММЧ								
3.8. Яшьләрнең массакуләм ялы уриннарында наркотикларга каршы пропаганда «Яңа буын сайлы» муниципаль конкурс «Наркотикларсы з тормыш» республика акциясе кысаларында									
3.9. Яшьләрнең массакуләм ял итү уриннарында наркотикларга каршы	Спортны үстерү секторы, АМР Башкарма комитетының яшьләр	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары

пропаганда Сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыр уга һәм психоактив матдәләр куллануны кисәтүгә юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру буенча массакуләм мәгълүмат чаралары эшен дәвам итәргә	сәясәтен үстерү секторы, Россия ЭЭМ АМР буенча бүлеге(киләшү буенча), «АРҮХ " ДАССУ (киләшү буенча), ММЧ белән эшләү бүлеге (киләшү буенча), АМР Советының ММЧ белән эшләү бүлеге	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
3.10. Конкурслар, шул исәптән:	"Татмедиа" агентлыгы, Россия ЭЭМ	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
3.10.1. "Бумеранг" (журналистлар конкурсы)	АМР буенча бүлеге (киләшү буенча)	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
3.10.2. сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча социаль реклама		2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
3.11. Сайт эшчәнлеген тәэмин итү - www.antinarc.ru	"Татмедиа" агентлыгы (киләшү буенча)	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
3.12. наркотикларга	"Татмедиа" агентлыгы	2021- 2023					Профилактика субъектлары	Профилактика субъектлары	Профилактика субъектлары

каршы юнәлештәге видео - һәм аудио роликлар трансляциясе	(киләшү буенча)	еллар					чаралары	чаралары	чаралары
3.13. Наркотикларга каршы профилактик чаралар үткәргәндә жирле үзидарә органнары, ижтимагый оешмалар һәм традицион конфессияләрдә һәм дини берләшмәләре арасында социаль партнерлыкны оештыру	АМР ННК , АМР Башкарма комитеты, дини конфессияләр вәкилләре (киләшенү буенча), ижтимагый оешмалар (киләшү буенча)	2021-2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
3.14. Халык арасында профилактик эшнә тарату материалы (методик һәм күрсәтмә-мәгълүмати материаллар бастырып чыгару) белән тәэмин итү	«АРҮХ " ДАССУ, БК, НКК								

4 нче бурыч: Балаларны һәм яшьләрне спорт, физик культура һәм спорт түгәрәкләренә системалы рәвештә жәлеп итү өчен шартлар тудыру, волонтерлык хәрәкәтен үстерү									
4.1. Психоактив матдәләр куллануны профилактикалау буенча ирекле хәрәкәтне үстерүдә ярдәм күрсәтү	Спортны үстерү секторы, АМР башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, АМР АНК	2021-2023 еллар	түгәрәкләр, физик культура һәм спорт, волонтерлык эшчәнлегә, балалар һәм яшьләрнең гомуми саны буенча даими шөгыйльләнә	101	102	103	Муниципаль бюджет акчалары	Муниципаль бюджет акчалары	Муниципаль бюджет акчалары
4.2. "Спорт наркотикларга каршы" акциясе һәм фестивальләре үткәрү	Спортны үстерү секторы, АМР Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы, АМР АНК	2021-2023 еллар	торган яшьләр һәм балалар өлеше-процентларда				Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
4.3. Балаларда һәм яшүсмерләрдә шәхси, рухи һәм әхлакый кыйммәтләрне аңлауны стимуллаштыруга юнәлтелгән методикаларны кертү ("Мөстәкыйль балалар")	"АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ, «Шанс" психологик ярдәм үзәге (киләшү буенча), АМР АНК	2021-2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары

проекттын гамэлгә ашыру									
4.4. Наркотикларга каршы эшчәнлекне гамэлгә ашыру (конкурс нигезендә):	АМР Башкарма комитеты	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
4.4.1. балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре	"АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ, «Шанс" психологик ярдәм үзәге (киләшү буенча), АМР АНК (киләшү буенча)	2021- 2023 еллар					Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары	Профилактика субъектлары чаралары
4.4.2. мәдәният учреждениеләре	«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ	2021- 2023 еллар							
4.4.3. яшьләр ижтимагый оешмалары һәм яшьләр оешмалары	Спортны үстерү секторы, АМР Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы	2021- 2023 еллар							

4.4.4. халыкка социаль хезмэт күрсәтү учреждениеләре	Халыкны социаль яклау учреждениеләр е (киләшү буенча)	2021-2023 еллар							
5 нче бурыч: Наркотикларга каршы эшчәнлекне оештыру, норматив-хокукый һәм методик тәэмин итүне камилләштерү									
5.1. Наркотикларга каршы эшчәнлек өлкәсендә гамәлдәге норматив хокукый базаны анализлау һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр кергү	АМР АНК (киләшү буенча), программада катнашучылар	2021-2023 еллар	агымдагы елда наркотикларга каршы юнәлештәге семинарларда һәм курсларда белем алган белгечләр, семинарларда һәм курсларда наркотикларга каршы юнәлештәге	105	110	115			
5.2. Районда наркоситуация мониторингын үткәрүне оештыру	АМР АНК (киләшү буенча), программада катнашучылар	2021-2023 еллар	квалификация күтәрү курсларында белем алган белгечләрнең гомуми саны-процентларда						

5.3. Наркотикларга каршы эшчәнлек өлкәсендә белгечләрнең квалификациясе н күтәрү		2021- 2023 еллар							
	Россия ЭЭМ Алабуга районы буенча бүлгә (киләшү буенча)	2021- 2023 еллар							
	"АРҮХ" ДАССУ (киләшү буенча)	2021- 2023 еллар							
	Спортны үстөрү секторы, АМР Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстөрү секторы	2021- 2023 еллар							
	Спортны үстөрү секторы, АМР Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстөрү секторы	2021- 2023 еллар							
	Халыкны социаль яклау учреждениесе (киләшү	2021- 2023 еллар							

	буенча)								
	«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ	2021-2023 еллар							
5.4. Район китапханәләрен наркотикларга каршы әдәбият белән тәэмин итү һәм аларда тематик күргәзмәләр үткәру	«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ	2021-2023 еллар							
5.5. Наркоманияне профилактикалау буенча методик әдәбият һәм күрсәтмә агитация чараларын эшләү, бастыру һәм тарату	Спортны үстерү секторы, АМР Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен үстерү секторы	2021-2023 еллар							
	«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ	2021-2023 еллар							

«2021-2023 елларга Алабуга муниципаль районында халыкны наркотиклаштыруны профилактикалау» муниципаль программасын

Ярдәмче программаның пунктлары исеме	2021				2022				2023				ИТОГО			
	ТР	ЖБ	ашка чар	Барлығы	ТР	ЖБ	ашка чар	Барлығы	ТР	ЖБ	ашка чар	Барлығы	ТР	ЖБ	ашка чар	Барлығы
2.6.1 Балигъ булмаганнарның хәвеф-хәтәр төркеменә балигъ булмаганнар эшләре бүлегендә скрининг тикшерүе (АМ-700 анализаторына 7 төргә 150 комплект)	570.6		32.9	603.5	129.9		60.0	189.9		45.0		45.0	700.4	45.0	92.9	838.3
3.1.2. Һөнәри һәм югары белем мәгариф учреждениеләре студентлары арасында наркотикларга каршы видеороликлар конкурсы		3.0		3.0		3.0		3.0		3.0		3.0	0.0	9.0	0.0	9.0
3.3.1 Психологик-педагогик һәм медик-социаль ярдәм күрсәтүгә мохтаж балалар өчен үзәкләр үсеше	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	67.6	0.0	67.6	0.0	67.6	0.0	67.6
1. Коррекция-диагностика комплексы «эмоциональ арт-конструктор «Эмоциональ өлкәнең диагностикасы һәм үсеше» (авторлар: Топытин А. и., Черенков Р. А.)				0.0				0.0		32.8		32.8	0.0	32.8	0.0	32.8
2. «Векслер тесты (балалар варианты)» психодиагностик корал				0.0				0.0		19.5		19.5	0.0	19.5	0.0	19.5
2. Полный комплект баласировочного оборудования "Успех Макси"										15.3		15.3	0.0	15.3	0.0	15.3
3.9 «Наркотикларсыз тормыш» республика акциясе кысаларында «Яңа буын сайлыи " муниципаль конкурсы				0.0				0.0		10.0		10.0	0.0	10.0	0.0	10.0
3.15 Халык арасында профилактика эшен тәэмин итү (методик һәм визуаль-мәгълүмати материаллар бастыру)	0.0			0.0				0.0		20.0		20.0	0.0	20.0	0.0	20.0
4.1.Наркотикларга каршы нөнелешле яшьләр акцияләрен үткәрү		1.0		1.0		1.0		1.0		1.0		1.0	0.0	3.0	0.0	3.0
4.2 "Спорт-наркотикларга каршы" акциясе һәм фестивале	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20.0	0.0	20.0	0.0	20.0	0.0	20.0
Эшләүче яшьләр арасында "Наркотиклар буенча страйк" турниры				0.0				0.0		10.0		10.0	0.0	10.0	0.0	10.0
Эшләүче яшьләр арасында "Наркотиклар буенча страйк" турниры				0.0				0.0		10.0		10.0	0.0	10.0	0.0	10.0
5.2.1.Район территориясендә наркотик хәлне бәяләү һәм профилактика эшенең сыйфатын бәяләү өчен социологик тикшеренүләр үткәрү				0.0				0.0		97.0		97.0	0.0	97.0	0.0	97.0
БАРЫСЫ:	570.6	4.0	32.9	607.5	129.9	4.0	60.0	193.9	0.0	263.6	0.0	263.6	700.4	271.6	92.9	1,064.9